

UCHWAŁA NR 157/2022
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 19 grudnia 2022 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Polska 2050 Szymona Hołowni o źródłach
pozyskania środków finansowych w 2021 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i art. 38a ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372 oraz z 2021 r. poz. 2054)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Polska 2050 Szymona Hołowni o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2021 r., **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 4a ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Polska 2050 Szymona Hołowni (EwP 421) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych w 2021 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie złożonego sprawozdania, wyjaśnień Skarbnika Partii oraz dokumentów bankowych stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Polska 2050 Szymona Hołowni wykazała, że w okresie sprawozdawczym nie pozyskała żadnych środków. We wszystkich pozycjach sprawozdania wykazano „0,00”. Ze sprawozdania wynika, że w tym czasie Partia nie otworzyła także rachunku bankowego.

Mając na względzie powyższe, ale także publiczną działalność przedstawicieli Partii w okresie sprawozdawczym, Państwowa Komisja Wyborcza skierowała do Partii pismo, w którym wskazała, że Polska 2050 Szymona Hołowni została wpisana do ewidencji partii politycznych postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z 26 marca 2021 r. i z chwilą wpisania do tej ewidencji nabyła osobowość prawną oraz może korzystać z praw wynikających z ustaw. W związku z powyższym Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się o wyjaśnienie tego, na jakich zasadach Partia korzystała w okresie sprawozdawczym z lokalu w Warszawie przy ul. Wareckiej, w którym mieściła się jej siedziba, w jakim zakresie lokal ten był wykorzystywany przez Partię; czy Partia odbywała w 2021 r. zebrania jej jednostek organizacyjnych i organów; czy Partia wykonywała w roku sprawozdawczym działalność polegającą np. na udziale w postępowaniach sądowych, w tym, w celu uprawomocnienia się jej wpisu w ewidencji partii politycznych, na prowadzeniu korespondencji, drukowaniu materiałów itp.; czy ewentualnie działalność ta generowała koszty, a jeśli tak, to w jakiej wysokości i kto je ponosił.

Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się ponadto o odpowiedź na pytania dotyczące organizacji i finansowania Forum Gospodarczego Polski 2050 – Plan dla Gospodarki oraz Pierwszego Kongresu Ruchu Polska 2050. Poproszono także o wyjaśnienia odnoszące się do finansowania, stworzenia, promocji, sprzedaży oraz właściciela praw do aplikacji politycznej JAŚMINA. Sformułowano pytania co do finansowania odbywających się w 2021 r. w wielu miastach Polski spotkań przedstawicieli, w tym parlamentarzystów, Partii Polska 2050 Szymona Hołowni z obywatelami, konferencji prasowych, briefingów, kosztów przejazdów, pobytów i spotkań przedstawicieli Partii, w związku z udzielonym przez nią wsparciem dla kandydata w wyborach przedterminowych Prezydenta Miasta Rzeszowa w 2021 r.; kosztów wyjazdu, organizacji, noclegów itp. związanych z przygotowaniem spotkania

i konferencji prasowej działaczy Partii Polska 2050 Szymona Hołowni w Raciborzu w 2021 r.; co do udzielania przez Partię w okresie sprawozdawczym licencji na wykorzystywanie jej symbolu graficznego przez podmioty trzecie; i wreszcie co do wartości korzyści o charakterze niepieniężnym polegających na promowaniu Partii Polska 2050 Szymona Hołowni poprzez działania podejmowane przez Stowarzyszenie Polska 2050 oraz przez Instytut Strategii 2050, które to wartości Partia przyjęła w 2021 r.

Pierwsze pismo w tej sprawie zostało przesłane Partii w dniu 30 maja 2022 r. W związku z brakiem odpowiedzi na nie, pismo po raz kolejny wysłano w dniu 8 lipca 2022 r. I ono pozostało jednak bez odpowiedzi. W związku z tym, w dniu 28 lipca 2022 r. kolejne pismo skierowane zostało na zmieniony w tym czasie adres Partii.

W dniu 9 sierpnia 2022 r. do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęły wyjaśnienia Skarbnika Partii, w których poinformował on, iż brak odpowiedzi na wcześniej kierowane do Partii pytania spowodowane były ujawnieniem w elektronicznej ewidencji partii politycznych prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie zmiany adresu Partii dopiero po kilku miesiącach, co powodowało, że korespondencja kierowana na poprzedni adres Partii nie docierała do niej.

Wskazał ponadto, że stwierdzenie, iż Polska 2050 Szymona Hołowni, wpisana do ewidencji partii politycznych postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 marca 2021 r., z chwilą wpisania do ewidencji nabyła osobowość prawną i może korzystać z praw wynikających z ustaw, jest niezgodne ze stanem faktycznym, bowiem uwidoczniona w internetowym rejestrze partii politycznych prowadzonym w Biuletynie Informacji Publicznej Sądu Okręgowego w Warszawie, klauzula informująca, iż postanowienie o wpisie do ewidencji jest nieprawomocne, spowodowała niezdolność Partii do zawierania umów, w tym w szczególności odmowę zawarcia umowy rachunku bankowego. Jego zdaniem, Partia Polska 2050 Szymona Hołowni faktyczną zdolność do zawierania umów i zaciągania zobowiązań nabyła zatem dopiero w dniu 16 marca 2022 r. kiedy to postanowienie o wpisie partii do rejestru stało się prawomocne na skutek postanowienia Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16 marca 2022 r., VI Acz 33/22 kończącego procedurę rejestracyjną. Usunięcie klauzuli o nieprawomocności wpisu do ewidencji partii politycznych z elektronicznego rejestru

partii politycznych w Biuletynie Informacji Publicznej Sądu Okręgowego w Warszawie nastąpiło jeszcze później, gdyż dopiero 3 maja 2022 r. W ocenie Partii, dopiero po usunięciu tej klauzuli bank wyraził zgodę na zawarcie z Partią umowy rachunku bankowego, co nastąpiło w dniu 10 maja 2022 r. Skarbnik partii politycznej Polska 2050 Szymona Hołowni stwierdził dalej, że nie mając zdolności do zawarcia umowy rachunku bankowego Partia nie mogła przyjmować ani dokonywać płatności, zatem nie mogła rozpocząć działalności organizacyjnej i w konsekwencji działalności politycznej. Poinformował on, że działalność tę Partia rozpoczęła dopiero w 2022 r.

Ponadto Skarbnik Partii wyjaśnił, że adres jej lokalu przy ulicy Wareckiej w Warszawie został podany jako siedziba Partii Polska 2050 Szymona Hołowni jedynie w celach rejestracyjnych. W lokalu tym Partia nie prowadziła żadnej działalności poza odbieraniem korespondencji, co nie generowało żadnych kosztów. Następnie, również wyłącznie do celów korespondencyjnych, Partia wykorzystywała nieodpłatnie adres jej Skarbnika, co także nie generowało żadnych kosztów. Dopiero po otwarciu rachunków bankowych Partia mogła podpisać umowę najmu docelowego jej lokalu przy ul. Nowy Świat w Warszawie, co uczyniła 1 czerwca 2022 r.

Skarbnik Partii stwierdził poza tym, że Partia w okresie sprawozdawczym nie przyjmowała nowych członków, nie tworzyła żadnych jednostek organizacyjnych ani nowych organów. Zebrania jej zarządu odbywały się wyłącznie w trybie telekonferencyjnym i nie generowały żadnych kosztów. Zarząd zdecydował, iż pierwszym miesiącem składkowym dla członków Partii będzie miesiąc uruchomienia rachunku bankowego.

Działania Partii związane z udziałem w postępowaniu sądowym dotyczącym jej rejestracji powierzone zostały adwokatowi reprezentującemu Partię, za które płatność ustalona została na czas po zakończeniu całego postępowania. W innych sprawach stanowiska przygotowywali sami członkowie Zarządu Partii, co nie wiązało się z ponoszeniem żadnych kosztów. W wyjaśnieniach tych stwierdzono, że kosztów związanych z działalnością Partii w 2021 r. Partia nie ponosiła.

W odpowiedzi Polski 2050 Szymona Hołowni wskazano również, że Forum Gospodarcze Polski 2050 Szymona Hołowni nie było wydarzeniem Partii. Było ono organizowane przez Fundację Polska od Nowa i działający w jej ramach Instytut

Strategie 2050 we współpracy ze Stowarzyszeniem Polska 2050 oraz Kołem Parlamentarnym Polska 2050.

Te same podmioty wskazane zostały jako organizatorzy i finansujący pierwszy Kongres Ruchu Polska 2050.

Jak stwierdził Skarbnik Partii, aplikacja JAŚMINA nie jest własnością i nie jest użytkowana przez Partię Polska 2050 Szymona Hołowni. Jej właścicielem jest Fundacja Polska od Nowa.

Odnosząc się do działalności Partii, o którą Państwowa Komisja Wyborcza pytała w przywołanych wyżej pismach, Partia stwierdziła, że była to działalność własna parlamentarzystów Koła Parlamentarnego Polska 2050 wykonywana i finansowana w ramach wykonywania przez nich mandatów posła bądź senatora. W dużej części była to też działalność obywatelska prowadzona i finansowana zgodnie ze statutami Stowarzyszenia Polska 2050 oraz Fundacji Polska od Nowa. Partia nie ponosiła także kosztów w związku z poparciem udzielonym w wyborach przedterminowych prezydenta miasta Rzeszów.

Skarbnik Partii stwierdził ponadto, iż Partia w okresie sprawozdawczym nie udzielała odpłatnie licencji na wykorzystanie jej symbolu graficznego przez podmioty trzecie oraz nie przyjmowała korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym polegających na promowaniu Partii Polska 2050 Szymona Hołowni.

Na koniec złożonych wyjaśnień podkreślono, że Partia w okresie 19 miesięcy pomiędzy jej powołaniem a nabyciem zdolności do faktycznej działalności po prawomocnej rejestracji i uruchomieniu rachunku bankowego, dołożyła najwyższej staranności aby działać zgodnie z ustawą o partiach politycznych. Oznaczało to praktycznie całkowite zahamowanie jej rozwoju organizacyjnego w tym okresie. Jeśli jej członkowie założyciele oraz osoby, które chciały się do Partii zapisać, lecz nie mogły tego zrobić z powodu faktycznej niezdolności Partii do działania, zajmowali publiczne stanowiska w sprawach społecznych, obywatelskich lub politycznych, czynili to korzystając z gwarancji osobistej wolności wyrażania poglądów, bądź w ramach statutowej działalności organizacji, których byli członkami, takich jak Stowarzyszenie Polska 2050 czy Instytut Strategie 2050, działając często jako wolontariusze,

a w przypadku parlamentarzystów należących do Koła Parlamentarnego Polska 2050, wykonując swój mandat posła bądź senatora.

Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje jednoznacznie, że zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o partiach politycznych, partia może korzystać z praw wynikających z ustaw po uzyskaniu wpisu do ewidencji partii politycznych. Osobowość prawną nabywa ona z chwilą wpisania do ewidencji (art. 16 ustawy, zob. także I. Heropolitańska, A. Nierodka, T. Zdziarski, Kredyty, pożyczki i gwarancje bankowe. Część II. Ogólne zasady dotyczące udzielania kredytów bankowych, pożyczek i gwarancji, Warszawa 2021).

W doktrynie wyraźnie podkreśla się, „iż chwilą, od której partia może ze wspomnianych praw korzystać, jest chwila uzyskania wpisu do ewidencji partii politycznych. (...) z chwilą wpisu do ewidencji rozpoczyna się *de facto* byt prawny partii (M. Dębska, Ustawa o partiach politycznych. Komentarz). „Wpis do ewidencji ma dla p.p. istotne znaczenie praktyczne, zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o p.p. dopiero po jego uzyskaniu partia nabywa osobowość prawną i może korzystać z praw wynikających z ustawy” (J. Barciak, R. Balicki, Partia polityczna, [w:] Słownik wiedzy o sejmie, red. A. Preisner, Warszawa 1995).

Stanowiska te jednoznacznie potwierdził Sąd Najwyższy stwierdzając, że partia polityczna nabywa osobowość prawną (art. 16 ustawy o partiach politycznych) oraz może korzystać z praw wynikających z ustaw (art. 12 ust. 2 tej ustawy) z chwilą wpisania do ewidencji. Należy przez to rozumieć wydanie przez Sąd postanowienia o wpisie, po którym powinna niezwłocznie nastąpić czynność formalna, techniczna wpisania partii do ewidencji (prowadzonej w księdze ewidencji partii politycznych). Ewidencja partii politycznych jest jawna (art. 18 ust. 1), a każdemu przysługuje prawo otrzymywania od Sądu uwierzytelnionych odpisów i wyciągów z ewidencji (art. 18 ust. 2). Uwierzytelniony odpis z ewidencji może być wydany niezwłocznie po dokonaniu wpisu do ewidencji, a więc zanim jeszcze uprawomocni się postanowienie Sądu o dokonaniu wpisu (stanowiące podstawę dokonania wpisu do ewidencji). Należy zauważyć, że ani art. 18 ustawy o partiach politycznych, ani przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia ewidencji partii politycznych oraz szczegółowych zasad wydawania

odpisów i wyciągów z ewidencji i statutów tych partii, nie uzależniają możliwości uzyskania odpisu lub wyciągu od uprawomocnienia się postanowienia Sądu o dokonaniu wpisu (zob. postanowienie SN z dnia 14 sierpnia 2001 r., III SW 17/01; z dnia 14 czerwca 2005 r., III SW 7/05).

Zatem niewątpliwie także podstawą otwarcia rachunku bankowego partii może być uwierzytelniony odpis z ewidencji partii politycznych w przedstawionym znaczeniu, nie zaś odpis prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie o dokonaniu wpisu do ewidencji (o którym mowa w art. 12 ust. 1 i w art. 15 ustawy o partiach politycznych).

Ustawa o partiach politycznych czyni rozróżnienie między wpisem do ewidencji, który jest dokonywany niezwłocznie po wydaniu przez Sąd postanowienia w przedmiocie wpisu (dokonania, zmiany i wykreślenia wpisu), jeszcze przed jego uprawomocnieniem się, a samym prawomocnym postanowieniem. Ze względu na charakter wpisu – w znaczeniu prawnym, ale także technicznym – nie można mówić o „prawomocnym” lub „nieprawomocnym” wpisie, a jedynie o prawomocnym lub nieprawomocnym postanowieniu Sądu, które stanowiło podstawę dokonania wpisu do ewidencji. Inaczej mówiąc, w odniesieniu do wpisu do ewidencji partii politycznych (podobnie jak w przypadku wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego) nie można mówić o „prawomocności” wpisu, bo kwalifikacja ta odnosi się jedynie do postanowienia sądu rejestrowego stanowiącego podstawę wpisu (zob. postanowienia SN z dnia 14 sierpnia 2001 r., III SW 17/01 i z dnia 14 czerwca 2005 r., III SW 7/05).

Z powyższego jednoznacznie wynika, że w sytuacji, w której bank, do którego zwróciła się Partia Polska 2050 Szymona Hołowni o otwarcie rachunku bankowego, nie wyraził zgody na podpisanie umowy w sprawie otwarcia i prowadzenia rachunku na podstawie posiadanych przez Partię dokumentów potwierdzających jej wpis do ewidencji partii politycznych, ta powinna skorzystać z usług innych banków funkcjonujących na rynku.

Twierdzeniom Partii o braku możliwości podejmowania przez nią działań, przede wszystkim finansowych, przeczy nie tylko dotychczasowe stanowiska doktryny i orzecznictwo sądowe, ale również dotychczasowa praktyka, w której partie polityczne

nieposiadające prawomocnego postanowienia sądu o wpisie do ewidencji tworzyły komitety wyborcze biorące udział w wyborach, otwierały rachunki bankowe, pozyskiwały na nie środki finansowe i dokonywały z nich wydatków, ale także, w wyniku udziału w wyborach zdobyły prawo do subwencji z budżetu państwa na działalność statutową.

Ponadto, zgodnie z art. 26a ustawy o partiach politycznych środki pieniężne w wysokości nieprzekraczającej od jednego członka w jednym roku minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu poprzedzającym wpłatę, pochodzące ze składek członkowskich mogą być gromadzone w kasie partii. A zatem Partia miała możliwość pozyskać w okresie sprawozdawczym – ograniczone – ale jednak środki niezbędne do jej działalności.

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla jednocześnie, że żadne realne czy też hipotetyczne utrudnienia w działalności partii politycznej nie mogą stanowić uzasadnienia dla jej niezgodnego z prawem działania, także w zakresie pozyskiwania środków. Partia Polska 2050 Szymona Hołowni w okresie sprawozdawczym działania takie podejmowała. Polegały one na przyjmowaniu korzyści majątkowych od Stowarzyszenia Polska 2050 oraz od Instytutu Strategie 2050 w postaci promowania działalności Partii, które niewątpliwie mają swoją wartość. Działania te polegały między innymi na promowaniu nazwy Partii przez wskazane wyżej podmioty, a także na propagowaniu logo Partii, chociażby przez to, że oba te podmioty, jak i Partia Polska 2050 Szymona Hołowni, korzystały w 2021 r., jeśli nie z tożsamyh, to z pewnością z trudnych do odróżnienia, a dla postronnego odbiorcy nieróżniących się od siebie symboli, loga oraz materiałów zawierających te oznaczenia. Działalność ta sugerowała, że jest ona podejmowana przez partię Polska 2050, a zatem bez wątplenia wpływała na budowanie wizerunku i upowszechnianie informacji o działalności właśnie Partii.

Skoro, jak twierdzi w swoich wyjaśnieniach Partia, wszystkie działania, o wyjaśniania co do których zwróciła się do niej Państwowa Komisja Wyborcza, były działaniami Stowarzyszenia i Fundacji, a bezwzględnie w ich trakcie, w różnych formach, promowana była Partia Polska 2050 Szymona Hołowni, to oznacza, że Partia przyjęła od tych podmiotów korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym.

Bez względu na ich wartość, stanowi to podstawę do odrzucenia sprawozdania Partii za 2021 r. Oznacza bowiem, że w okresie sprawozdawczym Partia przyjęła wartości niepieniężne z naruszeniem art. 25 ust. 1 w związku z art. 25 ust. 4a ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którymi partii politycznej mogą być przekazywane środki finansowe i wartości niepieniężne jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z powyższym, na podstawie art. 38a ust. 2 pkt 7 ustawy o partiach politycznych, sprawozdanie Partii Polska 2050 Szymona Hołowni nie mogło zostać przyjęte i należało je odrzucić. Przyjęcie przez partię polityczną wartości niepieniężnych z niedozwolonego źródła stanowi bowiem naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa. To stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej potwierdził już w 2004 r. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 września, III SW 38/04 (por. także postanowienie SN z dnia 22 września 2006 r., III SW 23/06, postanowienie z dnia 14 października 2008 r., III SW 10/08 i postanowienia z dnia 23 kwietnia 2002 r., III SW 3/02, III SW 4/02, III SW 5/02).

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla przy tym, że art. 38a ust. 2 pkt 7 ustawy o partiach politycznych, stanowiący podstawę odrzucenia sprawozdania Partii, ma charakter kategoryczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji wartości środków przyjętych z niedozwolonych źródeł do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej, a także tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznamości przepisów ustawy o partiach politycznych.

Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza ponadto, że jawność finansowania partii politycznych jest elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (postanowienie SN z dnia 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06), znajdującym swoje umocowanie w art. 11 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Jawność ta nie powinna ograniczać się wyłącznie do przedkładania sprawozdań finansowych partii politycznych do badania właściwym do tego organom, ale powinna umożliwiać zapoznanie się z gospodarką finansową prowadzoną przez partie każdemu zainteresowanemu (np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 marca 2013 r., 11 I OSK 513/13; oraz z 18 grudnia 2014 r., I OSK 687/14; a także wyrok

Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 grudnia 2016 r., II SAB/Wa 590/16). Z konstytucyjnej zasady jawności finansowania partii politycznych, która znajduje swoje częściowe powtórzenie w art. 23a ustawy o partiach politycznych, wynika zatem zakaz utajniania finansów partyjnych oraz odpowiadający mu nakaz ujawniania informacji finansowych o działalności partii (zob. Mirosław Granat (red.), Ustawa o partiach politycznych. Komentarz.).

Zaakceptowanie sytuacji, w której partia polityczna wykazując w sprawozdaniu, że w danym okresie nie pozyskała i nie wydatkowała żadnych środków, a jednocześnie prowadzone były na jej rzecz działania promocyjne, propagujące jej nazwę, jej członków, program czy założenia przez inne podmioty chociażby takie jak fundacje czy stowarzyszenia oznaczałoby, że w gruncie rzeczy Partia może bez ograniczeń pozyskiwać środki od różnego rodzaju podmiotów, polegające nie tylko na promocji jej działalności czy programu, pod szyldem działalności danego stowarzyszenia czy fundacji, ale także na pokrywaniu przez nie kosztów transportu członków partii będących jednocześnie członkami tych organizacji lub tylko osobami wspierającymi ich działalność, kosztów noclegów, wykorzystywanych przez nie urządzeń itp. Prowadziłoby to do patologicznych sytuacji, w których partia polityczna mogłaby prowadzić zakrojoną na szeroką skalę działalność wymagającą istotnych nakładów finansowych bez potrzeby pozyskiwania i wydatkowania środków finansowych, albowiem wartości niepieniężne w postaci sfinansowania działalności tej partii byłyby finansowane przez inne podmioty i to podmioty nieuprawnione, np. fundacje czy stowarzyszenia posługujące się tożsamymi znakami, hasłami, symbolami. Stanowiłoby to niewątpliwie ukryte, niedozwolone, finansowanie partii odbywające się poza systemem finansowania partii politycznych i kampanii wyborczych. Przeczyłoby to jednoznacznie regulacji przywołanego już art. 11 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej a także art. 23a ustawy o partiach politycznych. Oznaczałoby jednocześnie zaakceptowanie możliwości transferowania do systemu finansowania partii politycznych korzyści o wielomilionowych wartościach udzielanych partiom przez podmioty nie mieszczące się w katalogu dozwolonych źródeł finansowania partii politycznych. Środki te pozostawałyby też poza kontrolą Państwowej Komisji Wyborczej. Kontrola finansowania polityki jest natomiast

niezbędna dla zapewnienia realnego przestrzegania zasady pluralizmu politycznego. By możliwe było jej sprawowanie (na zasadach właściwych w demokratycznym państwie prawnym), ewentualnie wyciągnięcie konsekwencji prawnych, finansowych (jeżeli takie ustanowiono), czy też politycznych, niezbędna jest możliwość jednoznacznego określenia przez kogo podejmowane były dane działania, kto za nie odpowiada, kto je finansował, skąd pochodziły środki finansowe na nie przeznaczone. Kontrola ta ma także na celu zagwarantowanie możliwie najpełniejszej realizacji zasady jawności finansowania – szeroko mówiąc – polityki.

Co więcej, zaakceptowanie przywołanych wyżej sytuacji, polegających na transferowaniu do partii politycznych korzyści świadczonych przez niedozwolone źródła same partie polityczne narażałoby na nierówną rywalizację w procesie wyborczym stanowiącym sedno demokracji.

Państwowa Komisja Wyborcza jeszcze raz podkreśla, że celem określonej w art. 11 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasady jawności finansowania partii politycznych, z którą korespondują regulacje ustawy o partiach politycznych, a także Kodeksu wyborczego, jest zapewnienie przejrzystości i jasności dokonywanych przez partie operacji finansowych (postanowienia SN z dnia 25 września 2009 r., III SW 47/09, oraz z dnia 25 lutego 2015 r., III SW 1/15), a przez to przeciwdziałanie korupcji politycznej. Zasada ta traktowana jest jako fundament wolności i demokracji, a także jako niezbędny warunek realizacji postulatu państwa przejrzystego (M. Chmaj, Wolność tworzenia i działania partii politycznych studium porównawcze, Olsztyn 2006, wyrok TK z dnia 14 grudnia 2004 r., K 25/03). Stanowi jednocześnie element jawności życia publicznego, która przybrała w polskim systemie prawnym formę tzw. publicznego, konstytucyjnego prawa podmiotowego, prawa człowieka, mającego swe źródło w niezbywalnej godności ludzkiej (zob. wyrok TK z dnia 9 kwietnia 2015 r., K 14/13, także W. Jakimowicz, Publiczne prawa podmiotowe, Kraków 2002).

Ponadto, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego należy podkreślić, że partie polityczne, stanowią jeden z podstawowych elementów demokratycznego państwa prawnego. Są podstawową instytucją publicznego życia politycznego (M. Granat, Glosa do postanowienia składu 7 sędziów SN z dnia 1 października 2003, III SW 152/03, Przegląd Sejmowy Nr 5/2004). Ze względu na ich szczególny charakter,

zarówno na etapie walki o władzę, jak i – tym bardziej – w okresie jej sprawowania, nie mogą one być postrzegane jako zwykłe osoby prawne. Właśnie z tego względu regulacje prawne przyjęły wyraźnie restrykcyjną formułę regulacji w zakresie finansów i finansowania partii politycznych. W punkcie wyjścia jest reglamentacyjne ustalenie określonych uprawnień, form działalności czy finansowania partii, a nie jej liberalna swoboda jako uczestnika obrotu cywilnoprawnego (postanowienie SN z dnia 17 września 2004 r., III SW 38/04). Partia stawia sobie za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej (art. 1 ust. 1 ustawy o partiach politycznych), co oznacza, że jej utworzenie jest doniosłym aktem publicznoprawnym, z którym wiąże się nie tylko chęć uczestniczenia partii w życiu publicznym, ale także obowiązek posiadania minimum wiedzy o obowiązujących w nim regulacjach prawnych i rygorystycznego ich przestrzegania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 września 2005 r., sygn. akt III SW 9/05).

Partia w okresie sprawozdawczym nie posiadała Funduszu Wyborczego i nie uczestniczyła w przeprowadzonych w tym roku wyborach.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych oraz dodatkowych wyjaśnień Skarbnika Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Polska 2050 Szymona Hołowni przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)